

DRAMATİK KÖYLÜ OYUNLARI

KIZ OYUNLARI

(Düğünde Kız evi, Gelin kız, özel giysisiyle oturmuştur. Gelin'in çevresinde genç kızlar-kadınlar gülüşürler, kendi aralarında konuşurlar. Gelin Kız'ın yanında oturan 1. kız, bir türkü söyler).

*Yüksek yüksek tepelere ev kurmasınlar
Aşrı aşrı memlekete kız vermesinler
Annesinin bir tanesini hor görmesinler
Uçanda kuşlara malûm olsun
Ben annemi özledim.
Hem annemi, hem babamı ben köyümü özledim.*

(2. Kız türkü söylenirken oluşan duygusal atmosferi elindeki tefle ritm tutarak ve neşeli bir türküye girerek bozar. Kızların bir bölümü ortaya geçerler, aynı türküye katılarak hep birlikte dans ederler).

*Hey onbeşli onbeşli
Tokat yolları taşlı
Onbeşliler gidiyor
Kızların gözü yaşlı*

*Aslan yarım kız senin adın Hediye
Ben dolandım sen de dolan gel beriye
Fistan aldım endazesini onyediye
Az mı geldi gönderdiğim hediye*

*- Gidiyom elinizden
Kurtulam dilinizden
Yeşil baş ördek olsam
Su içmem gölünüzden*

*Aslan yarım kız senin adın Hediye
Ben dolandım sen de dolan gel beriye
Fistan aldım endazesini onyediye
Az mı geldi gönderdiğim hediye.*

-(1. kız dans edenlerin arasına girer).

1. KIZ - Hadi, gelin kızlar bir oyun çıkaralım.

BÜTÜN KIZLAR - Çıkaralım.

1. KIZ - Ne çıkaralım?

3. KIZ - Emmi'yi çıkaralım.

BÜTÜN KIZLAR - Yo, yo.

1. KIZ - Hayır, onu oynamayalım.

2. KIZ - Kezban Ana'yı oynayalım.

1. KIZ - Peki, Kezban Ana'yı oynayalım. Ama ben İmam'ı oynayacağım.

4. KIZ - Ya ben, ya ben.

1. KIZ - Sen, sen sarhoşu oyna.

1. KIZ - Sen, çerçiyi oyna.

2. KIZ - Ya ben?

1. KIZ - Sen tef çal. Sen Kezban Ana'yı oyna. Sen de Gelin Kız ol. Hadi bakalım kızlar, hazırlanın.

(Oyun çıkaracak olan kızlar kılık değiştirirler).

Diğerleri ise türkü eşliğinde dans ederler.

*Yol üstüne kurdum kara kazanı oğlan
kazanı.*

*Herkes sever okuyanı yazanı oğlan
yazanı.*

*Kimse sevmez meyhanede gezeni oğlan
gezeni.*

*Armut dalda, kız bahçede sallanır oğlan
sallanır.*

*Yere düşer, şekerlenir, ballanır oğlan
ballanır.*

Ortada türkü eşliğinde oynayan kızlar, yerlerine geçerler. Kezban Ana oyununu çıkaracak olan kızlar ise yerlerinde hazır beklemektedirler. Gelin ortada oturur. Kezban Ana elinde süpürge, odayı süpürürken Sarhoş, şarkı eşliğinde, elinde su dolu şişesi, suyu döke saça ve sarhoş taklidi yaparak içeriye girer.

KEZBAN ANA

(Ortada, bir iskemlede büyük kırmızı bir eşarp örtülmüş bir kız oturmaktadır. Sarhoş soldan girer. Elinde şişe, şarkı söylemektedir).

- SARHOŞ - “Aşıkım ben aşıkım, sofralarda kaşıkım, ayırma Kezban bizi, saç gibi dolaşıkım”. Etme Kezban Ana, şu kızını ver bana. Aşkımdan içki şişesi elimden düşmüyor.
- KEZBAN - (Uzaklaştırır). Elinde şişe kız istemeye gelmişsin. Gül gibi kızımı yar eder miyim sarhoşa? Ben kızımı çerçiye vereceğim.
- SARHOŞ - Ah yaktın beni Kezban Ana (Soldan çıkarken sağdan İmam girer).
- İMAM - Allah... Rabbena, Kezban Ana'nın kızı hep bana.
- KEZBAN - Ben kızı sarhoşa vereceğim. Gönlü ona düşmüş n'apalım.
- İMAM - Zinhar. Din, iman, namaz nedir bilmez. Ben kızına hepsini öğretirim.
- KEZBAN - Ya hoca... Kızımı sana verirdim ama daha sen de namaz kılmayı bilmiyorsun. Öğrenirsen sana veririm.
- İMAM - Sen meraklanma. Ben namazı öğrenir (Kezban'ın yanağından kesme alır) kızını da alırım (Sağdan çıkar).
- ÇERÇİ - (Geriden girer). “Aynam düştü yerlere... Eskiler alırım, ballı ballı yemişler alırım. Kezban Ana otu yedi dana, şu kızını bana...
- KEZBAN - Senin gibi çerçiye kız verir miyim ben. Benim kızım kibardır. Ben onu hocaya vereceğim.
- ÇERÇİ - Kezban Ana, ben ona ballı ballı yemişler veririm, böyle kolyeler takarım.
- KEZBAN - Ah çerçi ah. Git buradan git. Benim kızım cennete gidecek.
- ÇERÇİ - Bak Kezban Ana, kızını ver bana, yoksa seni alırım.
- KEZBAN - Vay utanmaz (Cilveli). Kızımı isterken beni mi alacaksın (Birlikte çıkarlar).
- SARHOŞ - (Soldan girer/. “Beni yürekten vurdun” (Kezban girer). Etme eyleme Kezban Ana, şu kızını ver bana.
- KEZBAN - Boşuna yanma sarhoş, sana kız vermem. Kızımı hocaya vereceğim. Çerçiye de söyledim. Cennete götüreceğim kızımı hoca. Hem bu sarhoşlardan korkar. Hadi bakayım (iter).
- SARHOŞ - Ben de onu kaçırayım da görsün. Bahçenin kapısını bir vuruşta açarım vermezsen Kezban Ana ben bu kızı kaçırdım (Çıkar).
- İMAM - (Sağdan girer). Rabbena, Kezban Ana'nın kızı hep bana. Kezban Ana namaz kılmayı öğrendim.
- KEZBAN - Hadi kıl da göreyim (İmam kıza doğru kapanır Kezban araya girer) yönünü bilemedin hoca.

- İMAM - Sen dur hele, ben bu kızın bir Hatmi'ni indireyim (Kızı sıkıştırır).
- KEZBAN - Ben seni bilmez miyim? Minareden Hatim indireceğine, elalemin karısına kızına indirmişsindir sen.
- İMAM - Haşa... Ben beş vakit namazında, niyazında... Rabbe-na, bu kız hep bana (Çıkar).
- ÇERÇİ - Çerçi geldi çerçi. Çakı, tarak, inci, boncuk... Kezban Ana şu kıza ver bana. Bütün mülküm sana.
- KEZBAN - Ah çerçi ben kıızı hocaya verdim. Sonra elalem ne der?
- ÇERÇİ - Kezban Ana, şu kıızı ver bana yoksa seni alırım koy-
numa.
- KEZBAN - (Oynaşarak). Kesin verdim. İmkansız cayamam (Bir-
likte çıkarlar).
- SARHOŞ - (Soldan girer). Hayt... "Bahçenin kapısını bir vuruşta
açar boşver yarım gel seninle kaçalım".
- KIZ - (Yüzünü açıp kalkar) "Oğlanın adı Nihat, kolunda
var bir saat, gel seninle kaçalım, çekilmiyor bu hayat
(Dans ederlerken donarlar. Kezban girip boş iskemle-
yi ve sarhoşun ceketini bulur).
- KEZBAN - Amanın, amanın sarhoş kıızı kaçırmış. Yetişin
komşular yetişin (Çerçi, İmam, Kız ve sarhoş gelir-
ler).
- KIZ - Ana ver elini öpeyim (Kezban önce istemez, sonra
razi olur).
- SARHOŞ - Hoca hadi kıy bizim mikahımızı.
(Hoca ikisini oturtur. Kızın önüne çöker. Dua okur
gibidir).
- İMAM - Minarede hoca, ben gelince koca... (Sarılır, sarhoş
araya girer). Piriçlikte darı, gelin bana karı... (Sarı-
lır, Sarhoş araya girer).
- SARHOŞ - Hoca doğru dürüst kıy nikahi yoksa kırarım bir yanı-
nı.
- İMAM - Eşekte semer, gelin sarhoşu sever. Piriçlikte darı,
gelin sarhoşa karı. Darısı bekarların başına.
(Çerçi Kezban'ı, sarhoş kıızı alıp çıkar. İmam şarkı
söyler).
"Amanı mı başım, çok içmişim".

(Kızlar ortaya gelirler, dans eşliğinde türkü söylerler. Erkek kılığı
giymiş olan kızlardan bazıları bir sonraki oyun için kılık değiştirir-
ler).

*Çek deveci develeri
Yokuşa aman, yokuşa aman
Gül memeler birbiriyle tokuşa aman, aman, aman*

*Develi, sordum aslın nereli
Kız kocam yok diyordun
Nerden buldun gobeli
Gobel girdi yaşına
Şapka ister başına
Gobel gurban olayım
Başındaki şapkaya*

*Deve yüksek atamadım
Urganı aman, urganı aman
Üşüdükçe çek başına yorganı aman, aman, aman*

*Develi, sordum aslın nereli
Kız kocam yok diyordun
Nerden buldun gobeli
Gobel girdi yaşına
Şapka ister başına
Gobel gurban olayım
Başındaki şapkaya*

(Dansı ve türküyü bitiren kızlar yerlerine geçerken, yeni bir dans başlar).

*Yine yeşillendi, fındık dalları
Acep ne olacak, yarin halleri
Dalgalanıyor, pembe şalvarı
Kız allan, pullan gel, gel, gel yanıma.
Beyaz kollarını, dola boynuma.*

*Çeşme başında üç kız yanyana(2)
İçlerinden biri hişt dedi bana(2)
Kız allan, pullan gel, gel, gel yanıma
Beyaz kollarını dola boynuma.*

(İki kız, Kuma oyununu çıkarmak üzere hazırlanmışlardır).

KUMA

- (Solda duran gelinin önüne gelir ve elindeki testiye ayaklarının dibine bırakır). Kocam Cuma namazına gidecek, şu testiye doldur (Geldiği gibi, kaşık ritmi eşliğinde önceki yerine döner).

- GELİN - (Davul eşliğinde Kumanın önüne gelir, testi koyar).
Bana bak sen... Üstüme kuma gelmeyi bilmişsin ya,
al doldur.
- KUMA - Sen eski karısısın, testi doldurmayı daha iyi bilirsin,
al doldur.
- GELİN - Seni bana hizmetçi diye aldı, al sen doldur.
- KUMA - Beni çiçek diye koklayıp sevmek için aldı.
- GELİN - (Gelin bu kez Kumanın önüne geldiğinde testi ayakları dibine atarak kırar). Madem çiçek diye aldı,
çiçek gibi solarsın inşallah.

(Salona Emmi kılığına girmiş olan kız gelir ve Emmi oyununu çıkarırlar).

EMMİ

- KADINLAR - Aaa, Emmi geliyor, kaçın. Emmi geldi.
1. KADIN - Emmi, bize de cigara ver.
- EMMİ - Gedin kızım işiniz yok mu?
2. KADIN - N'olur Emmi, bize cigara ver.
- EMMİ - Alın benim cigaramı için bokoğlu boklar.
3. KADIN - Emmi yahu, sen askerlik yaptın bilirsin: Kel Nuri'nin
oğlu karşı köyden bir kız kaçırmuş, İstanbul'a gidecekler,
neye binip gitsinler?
- EMMİ - Gelip benim faytonuma binsinler, istedikleri yere götürürüm.
4. KADIN - Emmi yahu, şu kızın başı ağrıyormuş, bir ilaç söyle-sene.
- EMMİ - Aha onun ilacı... Aha onun ilacı.
5. KADIN - Emmi yahu, sen askerde çok dayak yemişsin, doğru mu?
- EMMİ - Onu deyen, bunu yemiş.
1. KADIN - Ayıp Emmi, bak kızın var, gelinlerin var...
- EMMİ - Yarın onlar da görürler yalan mı?
2. KADIN - Emmi, cebindekinden bize de ver, yiyelim.
- EMMİ - Ondan ne anlayacan, gel de bunu ye.
- KADINLAR - Anaaam!
- EMMİ - Ananız bunu kaç defa yediğini de söyledi mi orospular. Şimdi ananı da seni de,... Çekilin lan, heç erkek görmediniz mi? Eşek oğlu eşekler.
3. KADIN - Sen yatakta çok titriyormuşsun, üşüyormuşsun Emmi?

- EMMİ - Ben değil, bunu gören titriyor, istersen seni de titreteyim,..
4. KADIN - Dünya öküzün mü, ineğin mi üstünde?
- EMMİ - Aha bunun üstünde... Aha bunun üstünde. Şimdi-öğrendin mi?
5. KADIN - Emmi, yeter artık, kızlar utanıyor.
- EMMİ - Bunu yerken niye utanmıyorlar?
1. KADIN - Emmi çok utanmaz adamsın.
- EMMİ - Siz bunu görünce fingirdeşip duruyunuz, siz çok mu utanıyorsunuz. Eşekoğlu eşekler,... Çekilin önümden!
2. KADIN - Emmi yahu, bağırma bizi korkutuyon.
- EMMİ - Korkmayın bunu size yedirmem.
3. KADIN - Emmi, evin yoksa misafir ederim, bize gel.
- EMMİ - Bunu gördükten sonra, anan da misafir eder.
4. KADIN - Hadi çık dışarı, kim n'etsin seni bu yaştan sonra,...
- EMMİ - Yaşı kuruyu gösterirdim ben size ama, şükreedin ki, eğreti...
5. KADIN - Aman çok uzattın artık, bırak şunu..
- EMMİ - Bırakayım da kapın hem? Ben geldiğim gibi giderim, fazla konuşman, hepinizi şeyderim.